



SUSITIKIMAS SU GORBAČIOVU

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis birželio 13 d. Lietuvos parlamente pranešė apie susitikimą su Michailu Gorbačiovu birželio 12 d. Spausdiname pranešimo tekstą, kurį nuo magnetofono juostelių nurašė Lietuvos Informacijos Centras.

Pranešimo pirmoje dalyje Prezidentas Landsbergis atpasakojo kas vyko pirmam posėdyje, kuriame, šalia Gorbačiovo bei trijų Pabaltijo šalių prezidentų, dalyvavo ir 12 sovietinių respublikų aukščiausiųjų tarybų pirmininkai.

Mūsų, reiškia, ten buvimas, tarp kitko, mūsų trijų Baltijos valstybių pirmininkų, buvo toks gana paprastas, ne taip, kaip galėtume įsivaizduoti skaitydami užsienio spaudą, kur ypač Lietuva, visokiausių tokių epitetų yra susilaukusi, dėl kurių mes galėtume ir įsižeisti ir protestuoti ir panašiai, bet gal tai kokių nors aplinkybių suteikti būna tie pasisakymai. Ten buvo bendravimas, galiu sakyti, paprastas, na su kai kuriais tokiais pasikeitimais ir replikomis ar tai priekaištu, ar pastabos pobūdžio, kai man pasiūlė pasisakyti Michailas Gorbačiovas, aš sakau, kad mes vistiek paskui kalbėsime. Sako, tegu ir kiti žmonės išgirsta.

Tai aš taip ir pradėjau nuo blokados ir pasidarė tokia įdomi diskusija dėl tos blokados taikomos Lietuvai ir gana ilgą laiką niekas neginčijo to termino. Ir tikrai girdėjom paramą iš sąjunginių respublikų pirmininkų, kad tikrai tai yra negerai, reikia greičiau baigti. Kad galų gale, jeigu ir kas nors pyksta ant Respublikos vadovybės, ar ant parlamento už jos sprendimus, tai kuo dėti visi žmonės, kuriems tokia bausmė taikoma. Tai tarp kitko visai atitinka tarptautinės konvencijos nuostatą, kurią yra pasirašiusi Tarybų Sąjunga apie tokių kolektyvinių bausmių neleistinumą. Ten paprastai taip iš sveiko proto, buvo matoma, kad tokių priemonių neturėtų būti taikoma.

Na ir dabar galiu perskaityti, jeigu norite, tuos teiginius, kuriuos aš nuo savęs buvau parašęs, tokius, kurie man atrodė šį tą reiškia ir mūsų perspektyvoms, kalbant su Tarybų Sąjunga dėl visokių konkrečių klausimų ir siekiant valstybinių derybų.

Tai keturi tokie punktai. Pirmas būtų, ar dabartinė Tarybų Sąjunga apsispręs kaip federacija, konfederacija, valstybių sandrauga ar bendrija, ar turės



Lietuvių demonstracija prie Sovietų Sąjungos misijos Jungtinėse Tautose kovo 31 New Yorke.

mišrių variantų? Lietuva turi pasirinkti savo kelią. Galima pasirinkti dalyvavimą, kaip suvereniui tarptautinės teisės objektui. Tai buvo suprantama aiškiai, kad valstybė reiškia, kaip valstybė ir mes ne iš vidaus, kaip sakant, renkame kelią kaip mums ten toliau būti, bet būdami šalia, galim svarstyti, taip kaip svarstėm savo sutartis su Latvija, Estija, tai neuždrausta svarstyti bet kokius variantus, kaip suvereniai valstybei.

Antras. Toks išeities taškas leidžia svarstyti, jei būtų reikalinga ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo taikymą. Buvo laikotarpis, kai labai keldavo mums tą klausimą; čia jedinstvininkai, tai kiekvienam lapely, tai kiekvienam mitinge priekaištaudavo. Bet iš tikrųjų ten dabar centre jis nėra akcentuojamas. Bet jis čia, aš čia jį irgi pažymėjau, kad valstybė gali, žinoma, ką spręsti taip pat, jeigu būtų siūlomos kokios sutartys, tai ir referendumu spręsti.

Trečias. Dvišalių sutarčių sistema, mūsų požiūriu, leis garantuoti strateginius tranzitinius ir ekonominius TSRS interesus Lietuvoje, taip pat joje gyvenančių TSRS piliečių teises.

Ir ketvirtas. Kad šių ir kitų klausimų svarstymas nukreiptas į derybas ir sutartis neturi vykti ekonominės ir transporto blokados sąlygomis. Kadangi spaudimas arba prievarta darytų abejotina bet

kokios sutarties teisėtumą. Paskui buvo kalbų apie blokadą, žinoma, iš dalies bandant paneigt, paskui nebandant paneigt, tas nesvarbu.

Antrame posėdyje dalyvavo trijų Pabaltijo šalių prezidentai, Gorbačiovas bei TSRS Ministrų Tarybos pirmininkas Ryžkovas.

Vėliau buvo toks jau uždaras pokalbis. Nežiūrėjau laikrodžio, bet turbūt geros valandos ilgumu, kur mes visi trys galėjome daug aiškintis ir turbūt Lietuvai buvo skirta daugiausia laiko.

Tai dabar aš nenorėčiau detalčiai pasakoti to jau uždaro tokio pokalbio su Michailu Gorbačiovu. Jis irgi buvo dalykiškas, konstruktyvus. Aš pasakyčiau – net draugiškas ir tai yra geras ženklas. Aš manau, kad yra aiškus noras išspręsti problemą ir išspręsti problemą nevienreikšmiai, ne, taip sakant, priverčiant paklusti stipresniajam, o rasti priimtina, tam tikrą galbūt, net ir formaliai priimtina variantą, nes formaliai Prezidentą Gorbačiovą įpareigoja ir Trečiojo deputatų suvažiavimo nutarimas.

Nors teko atkreipti dėmesį į jo neloģiskumą ir prieštarumą, kad tokiu dokumentu, remtis gana keista, galima būtų ir nesiremti, bet iš esmės jis yra spaudžiamas to dokumento, ypatingai deputatų, kurie, kaip jūs žinote, vienijasi į "Sojuz" grupę, tai yra didžvalstybinio mastymo žmonės su sena no-

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$. 500,00
 Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
 Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
 GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 50,00
 Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrai: Cr\$. 30,00
 Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talsó bei tvarko savo nuožiūra.
 Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
 Čekius, Perlaštas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS var

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca CEP 03124
 São Paulo - Brasil
 Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
 Administrador: PETRAS RUKŠYS
 Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$ 10,00
 J.P. Amerika oro paštu: 45 Dol.
 Įtolimus kraštus 75 Dol.
 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$ 000,00

menklatūra susiję ir jų yra pakankamai daug visoj toj didelėj šaly. Jie sudaro politinę, svarbią politinę jėgą. Ir, žinoma, čia ir mes patyrėme ir tiesiogiai ir dar prezidento Gorbačiovo, reiškia, ta pozicija yra, kuri iš mūsų kai ko reikalauja. Kai ko reikalauja dar pamąstyti apie tai, ką mes galim patys daryti su mūsų pačių priimtais įstatyminiais aktais ir nutarimais ir tai yra mūsų, kaip suverenios valstybės, suverenios valdžios galia, bet koks veiksmas tokio pobūdžio patvirtina tą suverenių teisių savininko, pasakyčiau, ir jam pripažįstamų suverenių teisių galią. Ir čia mes turim galimybių be kokios nors teisinės ar kitokios žalės Lietuvai ir pasirinktam politiniam keliui, atrodo, kad turime galimybių dar vieną kitą manevrą padaryti. O tai leistų prezidentui Gorbačiovui pradėti derybas su mumis, kaip su partneriu, su kuriuo reikia išspręsti šitą tarpvalstybinę problemą, kaip jisai sako, skyrybų arba išsiskyrimo, kur bus daug visokių konkrečių klausimų, ir piliečių teisių, nuosavybių, investicijų, t.t., tų gynybinių interesų užtikrinimo, kadangi jis mato mūsų dokumentuose, mes apie tai kalbam, kad esam pasiryžę tą svarstyti, ir tą užtikrinti, tai čia jau prasidėtų konkrečios derybos.

Suprantama, kad baigti blokadą, man atrodo, jam ir pačiam norisi, ir kuo greičiau. Tai galbūt yra toks momentas, kai visa tai yra matoma, labai stebime ir reikia, kad būtų tuo pačiu metu iš abiejų pusių kas nors padaryta, o ne iš vienos pusės, nereikalaujama nei mūsų kapituliacija, bet atseit, mes neturime reikauti ir Tarybų Sąjungos kapituliacijos. Čia jie daugiau tokio psichologinio pobūdžio politiniai dalykai, bet jie irgi turi reikšmės.

Tai dabar grįžtu vėl prie to, ko aš prašiau, kad būtų atsižvelgta, kad būtų

atsižvelgta ir į blokados realiąją pusę, jeigu jinai atsiliepia mūsų žemės ūkio krašto derliaus reikalams, tai ji smogia ir per mūsų vartotoją Tarybų Sąjungoje, jie patys sau labai nelogiškai elgiasi, reiškia, naikindami būsiama produkciją, kurią gautų iš Lietuvos, ir žinoma, veda į tokias įtampas, kurios yra nepalankios taip pat ir susitarimui, nes privertaujamas gali nebūtinai būti palaužtas susitarimams. Jis gali nusiteikti nepasiduoti nė už ką. Ir geriau būtų kokių nors tokių gestų, nebūtinai oficialių, bet kad mes pajustumė šiek tiek į tai palankesnį požiūrį, kad nekenktų. Ir galbūt apie tai šiandien dar kalbės mūsų Ministrų Tarybos vadovai Maskvoje su Ministru pirmininku Ryžkovu.

Ir dar kitas prašymas mano buvo, kurį aš taip išdėsciau. Jis buvo išklautas, aš tikiuosi, kad bus atsižvelgta bent kiek į jį, kad prilaikytų galbūt tokius stropius karvedžius, kad jie nepradėtų prievarta būtent šiom dienom grobti Lietuvos jaunuolius, kurie atsikarotų eiti karo tarnybą. Jums galbūt žinoma, kad Armėnija apskritai nei vieno neužregistravo pagal šaukimą. Taip, kad tas požiūris yra toks gana paplitęs, bet Lietuvoje nebūtų bandymų imti prievarta, nes rezultatai konkretūs bus turbūt nedideli, o politiniai būtų labai blogi... Politiniai vadai būtent galėtų galbūt juos šiek tiek perspėti, arba bent jau neraginti. Maždaug tokia buvo to viso pokalbio apimtis ir, galiu galbūt apibendrindamas pasakyti, kad man atrodo, kad pakankamai nuširdi ir tikrai konstruktyvi dvasia man jautėsi tą kartą, kuri daugiausia teikė vilties. Kad nenorime apgauti, ar į kokias pinksles įtraukti, tokias konstitucines juridines, nes gana daug ką tokio mis replikomis atrodo pasiaiškinom.

LIC

HELSINKIO KONFERENCIJA KOPENHAGOJE

Kopenhagos konferencijoje dalyvaujanti PLB-nės delegacija praneša, kad Lietuvos prašymas dalyvauti stebėtojo teisėmis Europos Taikos ir Bendradarbiavimo Konferencijoje (CSCE) buvo mandagiai atmestas.

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis raštu prašė specialiai atvykusiam į Kopenhagos konferenciją Lietuvos parlamentarui suteikti stebėtojo statusą. Kopenhagos konferencija svarstys žmogaus teisių ir žmogiškumo klausimus. Deputatas Virgilijus Čepaitis, PLB-nės kvietimu, atvyko iš Vilniaus į Kopenhagą. Jį lydi dvi PLB-nės delegacijos narės – PLB vicepirmininkė Gabija Petrauskienė iš Toronto ir LIC vedėja Gintė Damašytė iš New Yorko.

Birželio 4 d., deputatui V. Čepaičiui atvykus į Kopenhagą Landsbergio laiškas buvo perduotas CSCE Sekretariato pirmininkui ambasadoriui C.U. Haxthauseniui.

Sekantį rytą V. Čepaitis buvo pakviestas į Danijos Užsienio reikalų ministeriją, kur ambasadorius Hans Henrik Brunn, vicesekretorius politiniams reikalams pranešė, kad Lietuvos prašymas turi mažai galimybių būti priimtas. Tokiam prašymui reikia visų narių pritarimo, o kaip žinote, "vienas iš 35 dalyvaujančių kraštų pripažįsta Lietuvos inkorporavimą į TSRS" (tai, Sovietų Sąjunga), aiškino Brunn. Jis tvirtino kad Danija nesiryžta iškelti Lietuvos prašymo plenumė, nors jai pritaria ir ją palaiko. Žinią apie pokalbį su danais PLB-nės komisija pranešė konferencijos dalyviams ir joje dalyvavusiems daugiau nei 200 korespondentų. Spauda šią žinią sutiko su dideliu susidomėjimu; platesnis interviu apie tai padarytas su Londono "The Times" dienraščiu ir kitais spaudos atstovais.

Lietuvos klausimas iškilo vykusioje Danijos Užsienio reikalų ministro Uffle Ellemam-Jensen spaudos konferencijoje, kurioje jis pasakė, kad Danija Lietuvos reikalui pasirinko praktišką kelią. Jis Lietuvos atstovui pranešė, jog stebėtojo statusui gauti reikia statusui gauti reikia visuotino pritarimo, kurio Lietuva šiuo metu gauti negali.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
 Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.
 V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Tačiau jis pasižadėjo su Lietuvos atstovu asmeniškai susitikti, ką jis ir padarė.

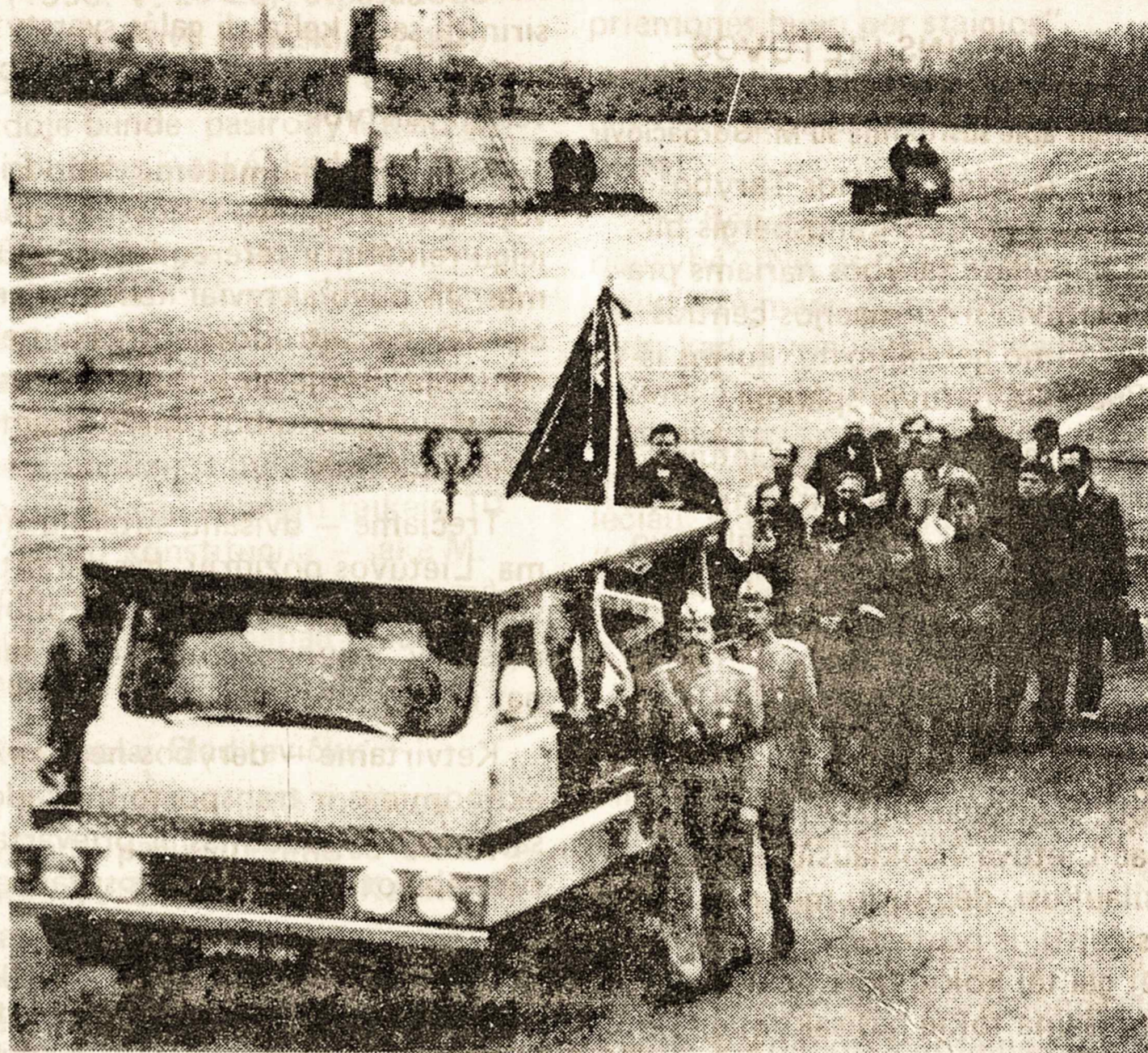
Kita korespondentė atkreipė dėmesį į tai, kad Pabaltijį savo pranešime palietė Didžioji Britanija, o Danija ne. Kodėl, klausė ji? Jis atsakė, kad apie Pabaltijį jis paminėjo netiesioginiai, kalbėdamas apie tautų apsisprendimo teises.

Kopenhagos konferencija prasidėjo birželio 5 d. ir tęsis iki birželio 29 d. Pirmomis konferencijos dienomis dalyvaujančių kraštų užsienio reikalų ministrai savo įvadinėmis kalbomis nurodė dalyvaujančių kraštų delegacijų konferencijoje užimtą liniją. Jau pirmomis konferencijos dienomis buvo paminėti Pabaltijų kraštai. Ryžtingiausią kalbą jų atžvilgiu pasakė Islandijos Užsienio reikalų ministras Jon Baldvin Hannibalsson. Jis griežtai pasmerkė sovietų represijas Lietuvoje sakydamas, kad... Jėgos naudojimas... gali pakenkti pasitikėjimui... visuotiniomis žmogiškomis vertybėmis, tautoms turėti teisę į nepriklausomybę ir suverenumą”.

“Mes negalim vaidinti ir taikos proceso vardan pridengti ar užmiršti Pabaltijo kraštų klausimą... žmogaus teisės ir tautų teisės nedalomos. Šios visuotinės žmogaus vertybės negali būti dalinamos kaip kokios privilegijos visiems ir nesuteikiamos kitiems”.

“Istorinis faktas, kad Pabaltijo tautos buvo nepriklausomos valstybės, pripažintos tarptautinės bendruomenės. Karo laikmetyje jas ištiko karinė okupacija ir nelegalios aneksijos likimas. Šio karo veiksmo neteisėtumą pripažino sovietų parlamentas. Šiai problemai spręsti nėra kito kelio... kaip pilnas pripažinimas Pabaltijo tautų teisę tapti nepriklausomoms. Bet ir tuo pačiu reikia pripažinti... Sovietų Sąjungos... gynybinius interesus Pabaltijo rajone. Bet kokį jėgos naudojimą, ar tai būtų ekonominis ar militarinis, laikyti šiuos kraštus neteisėtais ir prieš jų valią TSRS sudėtyje. Prieštarauja naujai CSCE dvasiai ir be abejo pakenks tolimesniam progresui ir naujos Europos tvarkai ir stabilumui” – kalbėjo Islandijos atstovas.

“Tai būtų pralaimėjimas ne tik Pabaltijo tautom, bet ir Sovietų Sąjungai bei visai Europai. Taikingos derybos tarp sovietų vyriausybės ir demokratiškai išrinktų vyriausybių Pabaltijo kraštuose yra kritiškas egzaminas Sovietų Sąjungos atsivimui įgyvendinti tai-



Stanislovo Žemaičio palaikus iš aerouosto palydi Šaulių sąjungos garbės sargyba ir artimieji.

kingas reformas ir demokratinius principus”, aiškino Hannibalsson.

Savo kalbą Hannibalsson baigė šiais žodžiais: “Šimtmečiais mano kraštas buvo Danijos kolonija. Čia universiteto salėse, bibliotekose, Kopenhagos senamiesčio kavinėse ir aludėse, Islandijos patriotai ir inteligentai, 19-to šimtmečio poetai, rašytojai ir politikai, pradėjo ilgą kelionę, kuri galų gale juos privedė prie nepriklausomos Islandijos Respublikos atstatymą, maždaug tuo pačiu laiku kai Pabaltijo valstybės atgavo savo laisvę. Atgavus daliną nepriklausomybę 1918 m. mums truko 22 metai... pilnai atsistoti ant kojų. Aš nuoširdžiai viliojus, kad Pabaltijo tautos galės įduoti pilną prasmę savo nepriklausomybės deklaracijom artimiausiu laiku”.

Gintė Damušytė, LIC

LIETUVOS RESPUBLIKA UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Ministry of Foreign Affairs
Republic of Lithuania

Vilnius, 19 de junho de 1990

Sr. Juan Miguel Montes
Bureau das Sociedades de Defesa da
Tradição, Família e Propriedade

Via Casteli 13, Int. 7
00197 Roma – Itália

Prezado Sr. Montes

Recebemos com gratidão sua carta de apoio em nome das organizações TFP. Por favor, transmite especiais agas decimentos ao Prof. Plínio Corrêa de Oliveira, Presidente do Conselho Nacional da TFP brasileira, em nome do Sr. V. Landsbergis e no meu próprio, pelo seu apoio à nossa luta pela independência da Lituânia. Seu trabalho nos é muito oportuno e alentador, neste difícil momento para nossa pátria.

Fui informado de que essas mesmas organizações estão promovendo um abaixo-assinado em favor da independência da Lituânia, e que mais de um milhão de pessoas já o subscreveram. Esta é uma das mais importantes iniciativas de apoio moral que recebemos até o momento de nações ocidentais. Agradecemos-lhe também por essa ação.

Atenciosamente

Algirdas Saudargas
Ministro das Relações Exteriores

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

AR PANAIKINS LIETUVOS BLOKADA?

V. Landsbergis apie susitikimą su M. Gorbačiovu

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis birželio 13 d. padarė tarybos nariams pranešimą Lietuvos informacijos centras gavo pranešimo garsiajuostę, kurios ištraukas pateikė lietuvių spaudai.

Pirmoje pranešimo dalyje Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas kalbėjo apie posėdį, kuriame dalyvavo M. Gorbačiovas ir penkiolikos respublikų aukščiausiųjų tarybų pirmininkai.

— Mūsų trijų Baltijos valstybių pirmininkų dalyvavimas buvo toks gana paprastas, ne toks, kokį galėtume įsivaizduoti, skaitydami užsienio spaudą kur ypač Lietuva visokiausių epitetų yra susilaukusi, dėl kurių mes galėtume ir įsižeisti, ir protestuoti, ir panašiai. Bet gal tai kokių nors aplinkybių verčiami išeina tokie pasisakymai. Ten buvo bendravimas, galiu sakyti, paprastas, su kai kuriais pasikeitimais ir replikomis, tai priekaištų, tai pastabų pobūdžio. Kai man pasiūlė pasisakyti Michailas Gorbačiovas, atsakiau, kad mes vis tiek paskui kalbėsime atskirai, tai gal nėra reikalo. Klausė — kodėl, tegu ir kiti žmonės išgirsta.

Tai aš taip ir pradėjau apie blokadą. Pasidarė įdomi diskusija dėl blokados taikomos Lietuvai, ir gana ilgą laiką niekas nesiginčijo dėl to termino. Ir tik tai girdėjom paramą iš sąjunginių respublikų pirmininkų, kad tikrai tai yra negerai, reikia greičiau baigti. Galų gale, jeigu ir kas nors pyksta ant respublikos vadovybės ar parlamento už sprendimus, kuo dėti visi žmonės, kuriems tokia bausmė taikoma. Tarp kitko, tai visai atitinka tarptautinės konvencijos nuostatą, kurią yra pasirašiusi Tarybų Sąjunga — apie tokių kolektyvinių bausmių neleistinumą. Ten paprastai taip sveiku protu buvo galvojama, kad tokios priemonės neturėtų būti taikomos.

Šiam posėdžiui Lietuvos respublikos vadovas pateikė keturis punktus.

Pirmame punkte sakoma, kaip dabartinė Sov. Sąjunga beapsispręstų už federaciją, konfederaciją, valstybių

sandraugą ar bendriją, Lietuva turi pasirinkti savo kelią. Ji galės svarstyti susidariusią naują padėtį, bet kaip suvereni valstybė.

Antrame — numatoma, kaip Lietuvoje taip pat galėtų būti svarstomas, jeigu reikėtų, ir referendumo klausimas. Jis buvo aktyviai keliamas anksčiau. Dabar, atrodo, centras jo nebeakcentuoja. Bet jeigu būtų siūlomos sutartys, jos galėtų būti sprendžiamos ir referendumu.

Trečiame — dvišalių sutarčių sistema, Lietuvos požiūriu, leis garantuoti strateginius, tranzitinius ir ekonominius Sov. Sąjungos interesus, o taip pat ir jos piliečių.

Ketvirtame — derybos negali vykti ekonominės ir transporto blokados sąlygomis. Spaudimas ar prievarta derybų abejotina bet kokios sutarties teise.

Antrame posėdyje dalyvavo trijų Baltijos respublikų vadovai, prezidentas M. Gorbačiovas ir ministeris pirmininkas Ryžkovas. Ištraukos iš prof. V. Landsbergio pranešimo:

— O paskui buvo jau uždaras pokalbis. Turbūt nežiūrėjau laikrodžio, bet gerą valandą mes visi trys galėjome daug aiškintis ir turbūt Lietuvai buvo daugiausia skirta laiko...

Nenorėčiau detalai pasakoti to uždaro pokalbio su Michailu Gorbačiovu. Jis irgi buvo dalykiškas, konstruktyvus. Pasakyčiau — net draugiškas, ir tai yra geras ženklas. Aš manau, kad yra aiškus noras išspręsti problemą ir išspręsti problemą nevienareikšmiškai, ne priverčiant paklusti stipresniajam, o rasti priimtina, tam tikrą galbūt, net ir formaliai priimtina variantą, nes formaliai prezidentą Gorbačiovą įpareigoja ir Trečiojo deputatų suvažiavimo nutarimas.

Teko atkreipti dėmesį į jo nelogiškumą ir prieštarumą, kad tokiu dokumentu remtis gana keista, galima būtų ir nesiremti, bet iš esmės jis yra spaudžiamas to dokumento, ypatingai tų deputatų, kurie, kaip jūs žinote, vienijasi į "Sojuz" grupę. Tai yra didžiavalstybinio mąstymo žmonės, su sena nomenklatūra susiję, ir jų yra pakankamai daug visoj toj didelėj šaly. Jie sudaro

svarbią politinę jėgą, ir, žinoma, čia mes patyriame ją tiesiogiai. Reiškia yra pozicija, kuri iš mūsų kai ko reikalauja, Reikalauja dar pamąstyti apie tai, ką mes galim patys daryti su mūsų pačių priimtais įstatymiais ir nutarimais. Tai yra mūsų, kaip suverenos valstybės, suverenos valdžios galia. Bet koks tokio pobūdžio veiksmas patvirtina tą suverenių teisių savininko, pasakyčiau, jam pripažintų suverenių teisių galią. Ir čia mes turime galimybių be kokios nors teisinės ar kitokios žalos Lietuvai ir pasirinktam politiniam keliui. Atrodo, kad turime galimybių dar vieną kitą manevrą padaryti. O tai leistų prezidentui Gorbačiovui pradėti derybas su mumis kaip su partneriu, su kuriuo reikia išspręsti šią tarpvalstybinę problemą, kaip jis sako, skyrybų arba išsiskyrimo, kur bus daug visokių konkrečių klausimų ir piliečių teisių, nuosavybių, investicijų, gynybinių interesų užtikrinimo. Mes apie tai kalbam, kad esam pasiryžę tai svarstyti ir užtikrinti. Čia jau prasidėtų konkrečios derybos

Suprantama, kad baigti blokadą, man atrodo, jam ir pačiam norisi, ir kuo greičiau. Reikia, kad būtų tuo pačiu metu iš abiejų pusių kas nors padaryta, o ne iš vienos pusės. Reikalaujama ne mūsų kapituliacijos, bet, atseit, mes neturime reikalauti ir Tarybų Sąjungos kapituliacijos. Čia jie daugiau tokio psichologinio pobūdžio politiniai dalykai, bet jie irgi turi reikšmės...

— Grįžtu vėl prie to, ko aš prašiau, kad būtų atsižvelgta ir į blokados realiąją pusę. Jeigu ji atsiliepia mūsų žemės ūkio krašto derliaus reikalams, tai ji smogia ir mūsų vartotojui Tarybų Sąjungai. Jis pats labai nelogiškai elgiasi, naikindamas būsimą produkciją, kurią gautų iš Lietuvos, ir, žinoma, veda į tokias itampas, kurios yra nepalankios taip pat ir susitarimui, nes prievartaujamas nebūtinai gali būti palaužtas. Jis gali nusiteikti nepasiduoti nė už ką...

Ir kitas dar mano prašymas, kurį aš išdėčiau, buvo išklaustas. Aš tikiuosi, kad bus atsižvelgta bent kiek į jį, kad prilaikytų galbūt tokius stropius karvedžius, kad jie nepradėtų prievarta šiom dienom grobti Lietuvos jaunuolių, kurie atsisako eiti karo tarnybon. Jums galbūt žinoma, kad Armėnija nė vieno neužregistravo pagal šaukimą. Tas žinijimas yra gana paplites. Kad Lietuvoje nebūtų bandymų imti prievarta, nes konkretūs rezultatai bus turbūt nedideli, o politiniai būtų labai blogi... Politiniai vadai galėtų galbūt juos šiek tiek perspėti arba bent jau neraginti. Maždaug tokia buvo to viso pokalbio apimtis. Ir galiu, apibendrinamas pasakyti, jog man atrodo, kad pakankamai nuosirdi ir tikrai konstruktyvi tą kartą jautės dvasia, kuri teikė daugiausia vilties.

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127
Fone: 221-6377
Bom Retiro

— São Paulo — Capital

ŽYMŪNAI APIE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Prezidentų, politikų, ministerių ir Lietuvos kardinolo pareiškimai Prancūzijos spaudoje

Prancūzijos spauda gyvai domisi dabartine Lietuvos kova už nepriklausomybės įgyvendinimą ir blokadinę prievartą, siekiančią jos sužlugdymo. Pastaruoju metu minėtoji spauda daug rašė apie Prancūzijos prezidento F. Mitterando susitikimą su Sov. Sąjungos prezidentu M. Gorbačiovu Maskvoje. Po susitikimo abu davė pareiškimus spaudai.

Prancūzijos prezidentas

Baigęs pasitarimus F. Mitterandas pareiškė Maskvoje: "Aš sakiau — tarkitės. Aš nesirengiu oūti tarpininku byloje, kurioje dalyvauja du aktoriai, būtent Sąjunga ir Lietuva. Negalima įsivaizduoti smurtinio sankirčio tarp Lietuvos ir plačiosios valstybės Sov. Sąjungos".

Pareiškus savo nuomonę Gorbačioviui, Prancūzijos prezidentas tarė: Prancūzijos prezidentas tarė: "Prancūzija buvo viena iš tų valstybių, kurios pripažino Lietuvos suverenitetą ir kurios po dvidešimt metų to pripažinimo nepakeitė. Tokia yra istorija. 1951 m. Lietuva tapo sudėtine Sov. Sąjungos dalimi (turėtų būti 1940 m., G.). Tai gi faktinai pasaulis palaikė ir tebelaiiko ryšius su Sov. Sąjunga". Baigdamas savo pareiškimą, F. Mitterandas palinkėjo, kad prasidėtų dialogas tarp Kremliaus ir Vilniaus ("Le Quotidien de Paris" 1990.V.26-27).

Sovietų prezidentas

Po pasitarimų su Prancūzijos prezidentu Maskvoje Sov. Sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas pareiškė spaudos atstovams: "Mes nesitenkiname vien tik planavimu, kai ką ir darome... Visa "perestroikos" blogybė Lietuvoje yra ta, kad ten atsirado avantiūristų grupė, kuri išnaudoja tautinius žmonių jausmus" (Le Parisien" 1990.V.26-27).

"Le Monde" dienraščio korespon-

dentas (1990. V. 27-28), atpasakodamas M. Gorbačiovo pareiškimą, pažymi, kad pastarasis televizijos kamerų akivaizdoje bandė pasirodyti kaip geravalis politikas ir sakė, kad Sov. Sąjunga Lietuvos atveju laukia tikrai respekto Sov. Sąjungos įstatymams, kurie numato pasitraukimo iš Sov. Sąjungos tam tikrą procedūrą. Esą JAV prezidentas tokį atvejį kaip Lietuva sutvarkytų per 24 valandas. Be to, jis priminė Prancūzijos bylą su Naująja Kaledonija, kuriai išspręsti reikėjo 10 metų. "Mūsų konstitucija — sakė M. Gorbačiovas, — numato penkerių metų laikotarpį, bet aš manau, kad greičiau reikės prancūziškojo laikotarpio".

Kardinolas Sladkevičius

"Le Figaro" dienraštis (1990.V.26-27) paskelbė pasikalbėjimą su Lietuvos kardinolu V. Sladkevičiumi Kaune. Paklaustas apie pasikeitimus religiniame Lietuvos gyvenime, kardinolas atsakė, kad jie prasidėjo 1982 m. ir suintensyvojo 1988 m. "Ar tai įvyko Gorbačiovo dėka" — paklausė dienraščio korespondentas. "Be jokios abejonės. Gorbačiovas yra tikras rusas, ne lietuvis, bet tai mąstantis žmogus. Jis galėtų suprasti mūsų problemas. Naujoji tikėjimo laisvė yra tos naujos mąstysenos ženklas", — aiškino kardinolas.

Kai korespondentas paklausė kardinolo nuomonės, kaip išbristi Lietuvai iš dabartinio akligatvio, jis taip atsakė: "Nepriklausomybės deklaracijos suspendavimas galėtų būti kompromisinis sprendimas. Esminis dalykas mums — neatsaukimas minėtos deklaracijos. Dėl kitų dalykų galėtume truputį palaukti. Galime laukti metus ar dvejus — ne daugiau. Dvejų metų užtektų, bet reikia kompromiso: Maskva neturi reikalauti nepriklausomybės deklaracijos atšaukimo, o mūsų vyriausybė turi pradėti dialogą... apie mūsų nepriklausomybės ateitį ir visas jos įgyvendinimo sąlygas. Dėl visko galima derėtis, išskyrus kovo 11-sios deklaraciją.

Į klausimą, ar minėtai deklaracijai buvo tinkamas laikas: "Mes labai ilgai laukėm savo nepriklausomybės, ir kovo 11 d. buvome įsitikinę, kad atėjo laikas ją skelbti. Tai buvo, aš manau, pribren-

dęs dalykas, tačiau jos įgyvendinimo priemonės buvo per staigios".

"Ar vyriausybė teiravosi Jūsų nuomonės" — paklausė korespondentas. Kardinolas:

"K. Bendrija pilnai remia Sąjūdį. Vyriausybė? Ne, aš negaliu sakyti, kad ji atsiklausė mano nuomonės. Galiu pasakyti, kad vyriausybė per daug pasitiki savimi. Tai aklumas. Jei vyriausybė imasi tokios rizikingos politikos, tokio skubėjimo, tai nepriklausomybė ateis juo lėčiau. Nuo mūsų išminties priklauso "nepriklausomybės ritmas, kuriuo ji ateis".

Minėtą pokalbį su kardinolu "Le Figaro" pavadino "Kardinolo rūstavimais", matyt, ryšium su kritiškomis jo pastabomis. Ar jos buvo tiksliai perduotos prancūzų skaitytojams, neaišku.

Lietuvos ministeris

Jau minėtasis "Le Figaro" 1990.V.16 išspausdino savo korespondentės Kaune Veronikos Fontaine reportažą apie buvusį nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministerį Juozą Urbšį, sulaukusį 94 metų ir gyvenantį Kaune.

Esą ministeris atrodo suvargęs, netekęs normalaus balso, bet greit atsimena praeities įvykius. Jis papasakojo prancūzų korespondentei kaip Stalino buvo priverstas pasirašyti "savitarpio pagalbą" sutartį. Molotovo-Ribbentropo sandėrį, palaidojusį Lietuvos nepriklausomybę, ir pareiškė: "Aš negalėjau nepasirašyti". Kai Lietuvos vyriausybei 1939 m. buvo įteiktas Kremliaus ultimatas. Molotovas pareiškė: "Koks bebūtų jos atsakymas, Raudonoji armija įžengs Lietuvon birželio 15 dieną. Privalote atsakyti iki rytojaus 10 v. ryto".

Paminėjęs Lietuvos okupaciją, jos veikėjų suėmimus J. Urbšys tarė: "Aš apsiprendžiau pasilikti savo tėvynėje ir dalintis jos likimu". O tas jo likimas buvo — rusiškoji tremtis ir kalėjimas nuo 1941 iki 1954 m. Būdamas kalėjime, 1953 m. jis gavo žinią apie savo tėvus: "Sužinojau, kad mano motina, tėvas ir brolis buvo mirę Sibire". Čia J. Urbšys pravirko, balsas nutrūko, kūnas sulinko...

Kaunan jis grįžęs 1956 m. Žmona Marija mirė po trejų metų. "Nuo 1960 m. gyvena čia su savo dukterėčia, vienuole, grįžusia iš Sibiro lagerių". G.

COMERCIAL SUEZKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaláa, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

SOC. NACIONAL DE AUTOMOVEIS E PEÇAS Ltda

RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL. 35-3721

SU AMAZONIJOJ MISIJONIERIUM

Amazonijoj misijonieriauja tarp vietos indėnų kun. Kazimieras Bėkšta, sa-
lezietis. T. Antanas Saulaitis, S.J., atvy-
kęs Brazilijon sausio mėnesį, nuvyko
į Manaus ir jo aplankyti. Čia perduotas
su juo pasikalbėjimas. (Red.)

(Tęsinys iš praeito nr.)

Jų kalbose yra mums negirdėtu garsų?

Turi kaip rusų kalboj. Turi daug nosi-
nių garsų, ir net kelias vidurines balses:
"é". Yra ir duslių, neskambių balsių:
wãxtiy, wihyoy, méxsã, boxtá, wháro.

Tad kaip jas parašot?

Reikia išrasti naujus ženklus, sudary-
ti naujus alfabetus. Tai nelengvas darbas.
Juk žinom kaip sunkiai kūrėsi mūsų lietu-
vių rašto ženklai: nuo Mažvydo, per Dau-
kantą, Basanavičių, Jaunių... kiekvienas
tobulino rašmenis kol pagaliau po tiek
metų, turim šiandieninę ršybą. O indėnai
tai tik pirmuosius žingsnius žengia savo
raštam sukurti. Be rašto, žodinė tautosaka
ir visokia dvasinė vertybė dingsta, be
pėdsakų, užmirštama.

Bet yra ir kitokių sunkenybių?

Yra žmonių, kurie nori sunaikinti in-
dėnų kalbas, ar bent priversti indėnus
kalbėti portugališkai. Lygiai kaip sovietų
Rusijoje visos skirtingai kalbančios tautos
turi oficialiai naudoti rusų valstybinę
kalbą. Lygiai kaip Lietuvoj buvo liepia-
ma naudoti rusų kalbos raidės, ir nenau-
doti lietuvių kalbos rašto ženklų.

Ne vien tik indėnų kabos yra perse-
kiojamos?

Nori sucivilizuoti, reiškia sunaikinti
jų papročius, tikėjimą, jų visą kultūrą.
Tą vadiname etnocidu. Bet kada pradė-
da žūdyti ir naikinti indėnus, tą jau vadi-
nam genocidu. Hitleris norėjo sunaikinti
žydų tautą, o civilizuotieji nori sunaikinti
indėnus. Vieniems, indėnai yra "ne
žmonės", ar "žemesnės rasės" atstovai,
ir tai yra vadinama rasizmu. Kitiems
daugiau rūpi: žemės turtai, auksas ir kiti
mineralai, kurių kaip tik yra daug yen,
kur indėnai gyvena aukštupiuose, kalny-
nų papėdėse.

O ką daro misijonieriai?

Vieni neša civilizaciją tikybos vardan,
kiti nesirūpina jų kultūros išsaugojimu.



MIŠIOS

už
AŲA

JURGI GARŠKA

mirties metinių proga bus atlailytos
sekmadienį, liepos 8 dieną, V. Zelinos
bažnyčiuoje 11 val.

Giminės ir bičiuliai prašomi dalyvauti.

Franciska Garškienė ir šeima



nes visi turi apsivilti europietišku būdu,
o indėnų kultūra yra net pavadinta vel-
nio išraiška... Popiežius gi liepia gerbti
visas kultūras, ir išreikšti evangeliją tų
kultūrų simboliais, kalbomis, muzika...
Tai dažnai atsitinka, kad net patys indė-
nai susigėsta kalbėti savo kalba, nori
(bent išoriniai) pasisavinti baltaveidžių
papročius. Bet ne visi baltaveidžiai ne-
ša gerus papročius. Tokiu būdu dažnai
sutinkam indėnus, kurie perka brangius
šilkinius marškinius, rūko brangius papi-
rosus, pasigeria, nes taip jie mano panašė-
ti į baltaveidžius.

Jie praranda savąją kultūrą ir nepasisa-
vina baltaveidžių kultūros?

Dažnai net pasidaro marginalizuoti,
niekur nepritapę, ir savo tapatybės išsi-
gynę, nelaimingi ir visų užguiti. O jų pa-
pročiai dažnai yra net kilnesni už mūsų.
Didžipj garbėj laiko savo tėvą, nes
iš jo išmoko kaip laimingai gyventi najau-
kioj džiunglių aplinkoj. Jie didžiai gerbia
visą kas sava, bet kada eis nukirsti me-
džio, naujai plantacijai padaryti, atsipra-
šo tą medį, kad eis jam atimti gyvybę. Ir
meškeriodamas žuvis, indėnas jaučiasi
kaip pabaisa, monstro, nes turi jas už-
mušti. Tad bent savo magiškomis formu-
lėmis jis stengiasi apginti tuos gyvius, ir
jaučiasi kaip jų giminaitis, o ne išnaudo-
tojas.

Tai jie tikrai kitaip žiūri į mūsų pa-
saulį?

Tikrai, gyvena kitokiam pasauliui,

negu mes. Mūsų civilizacijoj, tas daugiau
galioja, kas daugiau turi. Indėnas veik ne-
turi jokių turtų. Išskyrus pastogę, drabu-
žį ar papuošalą, ginklą ar kokį instrumen-
tą. To jam pakanka, ir jei ko daugiau tu-
ri — ar vaisių ar žuvų, ar sumedžiotos mė-
sos, didžiaširdiškai pasidalija su kitais.
Jų tarpe nėra turtingų ar beturčių. Bet
kada jis ateina į mūsų civilizaciją, jis ma-
to turtuolius ir jaučiasi elgeta.

O bažnyčioj, jis randa ką, kas jį su-
pranta, užjaučia?

Be abejo, bet nevisi vienaip tą suprati-
mą parodo. Vieni juos norėtų išsaugoti,
kaip muziejų, po stiklu. Kiti sako: tol
reikės misijonierių, kol bus indėnų. Ka-
da jie bus atversti, misijonierius turėtų
pasitraukti, nes patys indėnai jau galė-
tų gyventi pagal savo kultūros išraiškas,
savitu krikščioniško gyvenimo būdu.
Kiti išlaiko juos amžinai pagalbos rei-
kalingais, niekad nesubręstanciais...
Bet dažnai yra taip, kad vakariečių kul-
tūros atstovai sprendžia apie kitus, nau-
dodami vakariečių kultūros išmatas.
Taip kaip amerikonas visus kitus verti-
na pagal amerikonišką mastabą, ir tuo
ne visuomet yra teisus. Turėtumėm dau-
giau klausytis kokie mūsų bendrakalbio
reikalai ar rūpesčiai, ir rūpintis įdė-
niau suprastume, o ne jį teistumėm. Tuo
ir mes praturtėtumėm dvasioje, ir kitus
padarytumėm laimingais, nes jie žinotų,
kad juos suprantame ir įvertiname. Tada
indėnui nebereikėtų bezdžioniauti, balta-
veidžius imituoti. Nes juk mūsų visų
idealas nėra amerikonas kapitalistas, o
Jėzus Kristus, kuris atėjo gelbėti, o ne
teisti, atėjo kitiems laimės atnešti, pa-
lengvindamas mūsų naštą ir neždamas
mūsų kryžių ant savo pečių.

(Bus daugiau)

CHOPPERIA

ALEXCHOPP LTDA.



CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

Evanilda Alionis
Sandra Mara G. O. Castro
ADVOGADAS

PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

MŪSŲ ŽINIOS

NE KUMŠČIU, BET TAIKINGAI

Vasario mėn. išrinktas parlamentas, nekreipdamas dėmesio į Maskvos bauginimus ramiai ir sėkmingai deda savo darbą. Gorbačiovo duotasis ultimatumas buvo sutiktas ramiai ir Maskvai buvo atsakyta, kad Lietuva nė nemano atšaukti savo nepriklausomybės paskelbimo

Maskvos karinių dalinių pasišvaistymas, nesitarti su dabartine Lietuvos vyriausybe pagaliau privertė laisvojo pasaulio ilgai tylėjusius politikos ir valdžios asmenis prabilti, kad ir nevisai aiškiai, bet padrašinančiai vesti kovą ir toliau už Lietuvos nepriklausomybę. Amerikos prezidento aiškiai išstartas įspėjimas Maskvai nežvaiginti ginklais Lietuvoje bet leisti natūraliai vystytis jos nepriklausomybės siekimo yra vertas padėkos.

Amerikos, Australijos, Kanados parlamentų ir senatų narių tarpe yra daug palankių asmenų Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų byloms, siekiant nepriklausomybės atkūrimo. Nors atsakingų valdžios atstovų administracijos laikysena yra daug daugiau susilaikanti, bet tie asmenys turi mums simpatijų.

Tikėkimės, kad nauji įvykiai suteikė Lietuvai daugiau negu tiktai tuščius žodžius ir užuojautą. Aukštus idealus skelbiantis pasaulis pagaliau konkrečiai padės atsistatanti nepriklausomai Lietuvai. Bet jei pasaulis tylės ir neišties pripažinimo ir pagalbos rankos Lietuvai, trečioji Lietuvos okupacija bus įvykęs faktas ir Vakariai vėl bus išdavę ir parduavę už geresnius santykius ir biznį su Maskva.

Šiandien matome išrinktą Lietuvos parlamentą ir sudarytą vyriausybę. Dabar yra lemtinga valanda, kada reikia siekti visomis jėgomis sugrąžinti Kremliaus atimtą laisvę ir nepriklausomybę. Lietuva savo nebeatsaukiamą žodį turisi, laukia ramiai ir su visišku pasitikėjimu Maskvos atsiliepiant ne grumojančiu kumščiu, bet taikingai tariantis.



Kun. Juozo Šeškevičiaus surengtuose lietuvių organizacijų pietuose dalyvavo tarp kitu svečių, Alfonsas Kublickas, dr. Antanas Šiaulys ir fed. dep. Roberto Zarzuris, agresyvią Maskvos laikyseną Lietuvos Respublikos atžvilgiu, laisvai išrinkta Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba gali būti suvaržyta veikti ir laisvai reikšti tautos valią, imtusi priemonių suteikiant Vašingtone ir prie Šventojo Sosto p. St. Lozoraičiui atstatytos Lietuvos Respublikos ypatingojo pasiuntinio ir atstovo įgaliojimus..

Tiesos žodis turės laimėti prieš melą, gal pagaliau prakalbės tie, iš kurių taip laukiame Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo žodžio, pasiremdami melu jie dabar vykdo ir praktikuoja kumščio ir melo terorą.

Grąžinimas nepriklausomybės Lietuvai būtų pirmas aiškus ženklas, kad sovietai tikrai atsisako tautų užgrobimo politikos ir tokiu būdu darosi priimtini kandidatai gauti tarptautinę pagalbą. Sovietai negriovė Pabaltijo nepriklausomybės, todėl dabar jos turi ir atstatyti, ir tai nereikia jokios malonės iš jų pusės, bet įgyvendinimas neišvengiamo teisingumo.

Vyturys
AMERIKOS STUDENTAI REMIA
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

(Washingtonas) Amerikos universitetų 56 studentų savivaldos sąjungos pasirašė atvirą laišką Lietuvos studentijai, kuriame jie pareiškia savo paramą Lietuvos studentų "Kovai už laisvę".

Mes, Jungtinių Amerikos Valstybių kolegijų ir universitetų studentų atstovai, tarptautinio pasaulio piliečiai, pripažįstame savo pareigą išsaugoti šios žemės visų žmonių teises. Mes stebime Jūsų kovą ir pareiškiame, kad mūsų simpatijos su Jumis. Jūsų ryžtingi žingsniai į laisvę peržengia ribas tarp tautų ir įrodo pasauliui, kad revoliucijos gali vykti taikingai, be jėgos vartojimo.

Mes norime išreikšti savo paramą Jums Jūsų sunkiuose darbuose ir pasitikime Jūsų pajėgumu toliau taikingai siekti savo tikslų. Jūsų veiksmai inspiroja šios šalies studentus pareikšti savo paramą Jums Jūsų kovoje už laisvę. Mes stojame su Jumis ir šaukiame viso pasaulio vyriausybių vadus apsaugoti Jūsų žmones nuo represijos. Su šiuo solidarumu Jūsų nepriklausomybė niekada nebus sunaikinta.

Laiško tekstas buvo perskaitytas per populiarią Lietuvos radijo programą M1, ir bus atspausdintas Lietuvos studentų laikraštyje. Laiško iniciatoriai – Amerikos Katalikų universiteto Washingtono studentai Kristina Vygantaitė ir Rimas Simonaitis.

Pasirašiusiųjų universitetų tarpe Harvard University, Boston College, Pepperdine University, Georgetown University Howard University.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!



CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

RENKA PARAŠUS DĖL LIETUVOS

Tradição – Família – Propriedade (TFP) drąsiai žygiuoja pirmyn berenkant pustrečio milijono parašų už Lietuvos Nepriklausomybę.

Darbuotojų tarpe yra ir vienas kitas lietuvis, čia Sanpaulė. Ypač nuoširdžiai reiškiasi mūsų "šaunusis pensininkas" – p. Antanas Augustaitis.

Padėk Jam ir Jiems, Dieve, tęsti nelengvą darbą.

KPU.

LIETUVIŠKOJI BIENAL

Šiais 1990-tais metais įvyko jungtinė, istorinė visų trijų Baltijos Respublikų Bendra Imigrantinė BIENAL PARODA.

Kas ten dalyvavo (ypač užbaigtuvių proga) sekmadienio (VII.1) vakare, išsinešė gražiausius įspūdžius iš kruopščiai paruoštos parodos.

Kas buvo tie pasiaukoję – jusios mūsų darbuotojai-jos, paruošę tą puikią parodą, vėliau sužinosime.

Bienal lankytojas

Antanas Augustaitis

PAGARBA DARBSČIAI PONIAI ALDONAI M. VALAVIČIENEI

Po ilgų ir įdomių kelionių, laimingai sugrįžus su savo žmonele į savo ramius namus, radome daug net nelauktų svečių t.y. laiškų ir spaudos.

Taigi, kaip malonu ir jauku skaityti, net jausti, kaip įspūdingai ir gražiai puošia "MŪSŲ LIETUVOS" priedo (suplemento) puslapius, pagerbdami neišsekamų jėgų mūsų darbuotojus. Lietuviškas AČIŪ – ponams Helenai Uzedai, Clovis Uzedai ir Luiz Claudio Indriūnui. Tik tiek gaila, kad ne lietuviškai.

Ponia Aldona M. Valavičienė, atvykus į Braziliją su tėveliais vos 4-5 metų mergaitė. Atsivežus iš gimtosios šalies stambiausią kraitį – protėvių kalbą. Tuomet prie jos vygės skrajojo lietuviška daina, su ošimu miškų viršūnėmis ir pilkų vieversėlių čiurliavimu. Vėdu su jaunuoliu Jonu Valavičium, kuris išplė-

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

ALGIRDAS ŠUKYS

Mielam MŪSŲ, LIETUVOS Skaitytojui bei rėmėjui
reiškiame širdingą padėką.

Administracija

tojo ir užkūrė jos krūtinėje meilę ir garbę motinai – Lietuvai...

Ir šiandien jos širdyje negestantys amžinas Krivių ir vaidelūčių ugnies aukuras, skleidžiasi į padanges atgimstančiai Nemuno – Tautai.

Ponios Aldonos darbai, pasišventimas ir siekiai neišdildomi San Paulo lietuvių kolonijos istorijos lapuose. Jos jausmuose Vaidilų kanklės verkia ir dejuoja, kad Lietuvos šalis beširdiškai pagrobta ir pavergta. Bet alsuoja ir gyva amžinai... Ši miela tautietė, kartu jungiasi su poeto Brazdžionio žodžiais: – "Tik po audros ir tu tėvyne išeis kurt dienos šviesoje".

Kiek galėdama visur ir visiems padeda, ypač nuo pradžių emigrantų parodose. Jas rinko, lipdė, krovė į vieną vietą, kad ne tik mes matytume, bet ir svetimos pasaulio akys matytų lietuvių liaudies meną, dailę, gražiausiais raštais ir spalvų suderinimu išaustas juostas, išlikusias iki mūsų dienų, ypač mūsų aukšą – gintarą, kurį brangina visa planeta nuo senų laikų. Tad, kad mes negyventume spėliojimuose. Bet kiekviena nauja karta gerbia ir puoselėja, tas amžių gludomos atkeliavusias tradicijas, neduoda joms išnykti, kaip ryto rūkui.

Šios Lietuvos dukros veide it laumės juostose matosi skrajojanti viltis – viltis stebūklus daro, padeda žmogui nugalėti, visas negandas, gyvenimo sunkumus. Ir štai vilties – stebūklai. Iškilmingoje aukštumoje, rajone "Vila Zelina",

pasipuošęs medžių ir gėlių vainike "Praça da Republica Lituânia", garbingai stovi išdidus Lietuvos laisvės paminklas, mūsų širdims atvaizduojantis mūsų – gimtąją Tėvynę. (Tiesą sakant buvo statymui komisija bet jeigu ne ponias A. Valavičienė nebūtų įgyvendinta).

Mieloji, atsiprašau, o gal aš be reikalo aistrinu Tavo dvasios žaizdas, aplankyta ilgesiu, ar skausmu. Bet be pasidžiavimo malonėki priimti: Motinos Lietuvos skarelę, kuri dar neišdžiūvusi kančių ir ašarų šaltiniais. Kuri priims ir tavo liūdesių ir linksmybės žiedus, kuri palengvins tavo skausmus ir su visų Galybių Viešpačio palaima, sustiprins fizišką dienų nuovargį. Ir tavo viltis budriu atsižymėjimu, pamatytu ir jaustu sapnu įgyvendinimu San Paulo lietuvių kolonijos "Muziejų ir Arkyvą" dėl kurių atiduotai ir savo akių lėleles...

UŽSIMOKĖJO UŽ ML – va

Pranas SATKŪNAS	Cr.2.000,00
Nelson Francisco	
SATKŪNAS	Cr.2.000,00
Maurytis BENDOARAITIS	NCz.200,00
Jonas ŠEPETAUSKAS	NCz. 100,00
Francisca GARŠKA	NCz. 50,00
Eduardo JAKŠTYS	NCz. 50,00
Jonas JAKUTIS	NCz. 100,00
Jonas Romualdas	NCz. 100,00
Algirdas Baužys	NCz. 100,00
Juan Alejandro	
DIELINIKAITIS	Cr.1.000,00

ŽODYNAS

DICIONÁRIO
PORTUGUÊS LITUANO
LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA